

OBRO FIL

MARINA
ESPASA

A la minoria, sempre

El Dia de la Visibilitat Lèsbica em va enxampar llegint *In the dream house* (en castellà a Anagrama molt aviat, *En la casa de los sueños*), un text autobiogràfic de l'escriptora nord-americana d'origen cubà Carmen Maria Machado. Hi descriu la seva experiència com a víctima d'abusos domèstics d'una parella que era una dona "carismàtica però volàtil", com la defineix amb una ironia marca de la casa. La casa del títol és el lloc on es troben les dues dones, un espai que, a mesura que avança la història, va passant de somni a malson.

A més de la història personal, crua i transformadora, el llibre recull els testimonis d'abusos en el context lèsbic que l'autora ha pogut rastrejar en els pocs arxius que hi ha d'aquest tema. Machado parla del concepte de "silenci dels arxius" per explicar aquesta mancança, un concepte que és bonic però que en realitat també és trist, i que es podria aplicar a moltes més coses que passen i que ningú no troba prou importants per arxivar o conservar. Importants per a qui, cal preguntar-se. També cita un estudi que qualifica la història de la literatura escrita per dones com una literatura "escrita a la sorra", fràgil i fàcilment esborrable. I contra això reacciona.

A les pàgines d'agraïments explica que li agradaria que el llibre fos també un document que servís als estudiosos del futur, un document d'arxiu per pal·liar el silenci. Quan vaig llegir això, ho vaig trobar admirable, però també em va envair aquell desassossec tan familiar, el que et recorda que, si pertanyes a una minoria –la que sigui– no et pots limitar a escriure i prou sinó que, a més, ho has d'aprofitar per fer-ne un servei a la comunitat minoritària o minoritzada a la qual pertanyes. Ho has de fer? Hi hauria qui diria que no, perquè no és just no poder escriure amb la mateixa despreocupació que la dels integrants de les majories, els que es poden dedicar a no escriure de certs temes. Però és que la revelació és que no tens l'opció de no fer-ho. I és quan prens consciència de la fertilitat d'aquesta intersecció entre l'esfera íntima i la col·lectiva, que la satisfacció per la feina feta, i el valor de l'obra que crees, poden amplificar-se. Com allà on es barregen la sorra i l'aigua, que les lletres poden esborrar-se, però la vida floreix. 💎